

BESKRIVELSE AV

DEN STATLIGE GARANTIORDNINGEN FOR LÅN TIL SMÅ OG MELLOMSTORE BEDRIFTER

INNLEDNING

I forskrift til lov om statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter har Finansdepartementet i mer detalj angitt vilkårene for garantiordningen. Den innebærer at staten overfor finansforetak vil garantere inntil 90% av lån som gis til små og mellomstore bedrifter (færre en 250 ansatte og enten omsetning under EUR 50 millioner eller balanse under EUR 43 millioner på konsolidert basis), der lån gis til ellers lønnsomme selskaper som har opplevd akutt likviditetskrise som følge av Covid-19.

Lånebeløpet skal som hovedregel ikke overstige to ganger bedriftens lønnskostnader for 2019 eller 25% av bedriftens omsetning i 2019, maksimalt NOK 50 millioner. Lånets løpetid kan vare i inntil 3 år.

Formålet med lånet kan kun være å sikre videre drift (inkluderer også likviditet for å betjene gjeld) eller investeringer låntaker kan dokumentere er nødvendig for å sikre videre drift. Lånet kan ikke benyttes til førtidig nedregulering av låntakers eksisterende gjeld.

Ordnings gjelder mellom staten og finansforetakene, og bedrifter som ønsker lån undergitt denne garantiordningen vil måtte henvende seg til sin bank/finansforetak for å søke slike lån. Nærmere detaljer følger her:

VIRKEOMRÅDE

- Ordningen innebærer at staten garanterer 90% av finansforetakets (bankens) nye utlån til små og mellomstore bedrifter. Finansforetaket må selv ta 10% av risikoen.
- Ordningen gjelder nye lån som er innvilget fra lovens ikrafttredelse og frem til 1. juni 2020 av finansforetak med tillatelse til å drive finansieringsvirksomhet i Norge.
- Departementet kan i forskrift utvide perioden nevnt i første ledd.

OM GARANTIEN

Garantiordningen dekker 90 prosent av finansforetakets tap pro rata på hvert lån som oppfyller vilkårene i § 5, og som er gitt til bedrifter som nevnt i § 3. Gjelder tap av hovedstol og renter og tap knyttet til omkostninger. Garantien dekker ikke forfalte, ikke betalte renter utover 90 dager eller renter som påløper etter at det er åpnet gjeldsforhandlinger eller konkurs hos låntaker.

Samlet garantiansvar overfor det enkelte finansforetak er begrenset til finansforetakets andel av garantiordningens samlede ramme, jf. annet og tredje ledd.

Departementet har gitt regler i forskrift om det enkelte finansforetaks andel av garantiordningens samlede ramme, herunder om omfordeling av ubenyttede andeler av rammen.

Det enkelte finansforetak kan benytte inntil 70 prosent av sin andel frem til og med 22. april 2020.

Departementet har ved fastsettelsen tatt utgangspunkt i finansforetakenes markedsandeler i markedet for lån til små og mellomstore bedrifter, der lån til bedrifter innen næringsseiendom holdes utenfor (dette innebærer ingen begrensninger på mulighetene for bedrifter innen næringsseiendom til å motta garanterte lån under garantiordningen).

Garantiordningens samlede ramme er NOK 50 milliarder.

Finansdepartementet har i forskrift gitt nærmere regler om statens garantiansvar.

STØRRELSE PÅ SELSKAPET

Ordningen gjelder for små og mellomstore bedrifter, definert som bedrifter som har;

< 250 ansatte og

Årlig omsetning < EUR 50m eller balanse på < EUR 43m

Beregningen foretas på konsolidert basis for selskaper som er en del av et konsern. Basert på GIEKs tidligere praksis, vil vi anta at utenlandske eierselskaper holdes utenfor, men dette er ikke bekreftet. Det er ventet at regjeringen vil søke å utvide ordningen for selskaper som faller utenfor SMB-definisjonen i løpet av uke 14.

GEOGRAFI

*Låntager må ha virksomhet i Norge /
være registrert i Foretaksregisteret*

LIKVIDITET

Låntager må stå overfor en akutt likviditetsmangel som skyldes Covid-19-utbruddet.

Etter forskriften er dette vilkåret oppfylt når:

Bedriften ellers ikke hadde hatt tilgang til lån fra finansforetak til dekning av utgifter og investeringer som er nødvendige for å sikre videre drift i lånets løpetid, og

Hovedårsaken til likviditetsmangelen er direkte eller indirekte virkninger av Covid-19-utbruddet.

KRAV TIL LÅNTAKERS LEVEDYKTIGHET

Ordningen gjelder kun lån til bedrifter som forventes å være lønnsomme under normale markedsforhold.

Ordningen gjelder ikke lån til bedrifter som var i økonomiske vanskeligheter per 31. desember 2019.

Med bedrifter i økonomiske vanskeligheter, fastsetter forskriften at det menes foretak der minst én av følgende hendelser har inntruffet:

- a for foretak med begrenset ansvar er mer enn halve aksjekapitalen eller tilsvarende tapt på grunn av akkumulerte tap
- b for foretak der minst én deltaker har ubegrenset ansvar for foretaksgjelden, er mer enn halvparten av den bokførte kapitalen tapt som følge av akkumulerte tap
- c foretaket er insolvent, eller
- d foretaket har mottatt krisestøtte og ikke ennå tilbakebetalt lånet eller innfridd garantien, eller foretaket har mottatt omstrukturingsstøtte og er fremdeles underlagt en omstrukturingsplan.

Foretak som har eksistert i mindre enn tre år, anses ikke for å ha vært i økonomiske vanskeligheter 31. desember 2019 selv om hendelsene som nevnt i bokstav a og b hadde inntruffet.

Med begrepene krisestøtte og omstrukturingsstøtte i første ledd menes statsstøtte tildelt i medhold av krise- og omstrukturingsretningslinjer, fastsatt av ESA 10. september 2014.

FORHOLD TIL ANDRE STØTTEORDNINGER

- Bedrifter som søker lån under ordningen, skal opplyse finansforetaket om bedriften tidligere har blitt tildelt statsstøtte i medhold av andre støtteordninger eller enkelttildelinger godkjent av ESA eller i medhold av gruppeunntaksforordningen
- Har lånesøker mottatt støtte som nevnt over skal finansforetaket vurdere om, og i tilfelle opp til hvilket beløp, lånesøker i tillegg kan få et garantert lån. Ved vurderingen skal finansforetaket ta utgangspunkt i den aktuelle støtteordningen, enkelttildelingen, eller gruppeunntaksforordningen artikkel 8.
- Før innvilgelse av lån under ordningen skal finansforetaket informere om at opptak av garantert lån kan ha betydning for lånesøkers tilgang til andre støtteordninger som skal dekke samme formål eller kostnader.

STØRRELSE PÅ LÅNET

- Lånet må ikke utgjøre mer enn to ganger bedriftens lønnskostnader i 2019, inkludert sosiale avgifter og kostnader til innleid personell, eller 25 prosent av bedriftens omsetning i 2019. Godkjent regnskap for 2018 benyttes dersom godkjent regnskap for 2019 ikke foreligger på søknadstidspunktet.
- Hvis bedriften er etablert 1. januar 2019 eller senere og lønnskostnader skal benyttes som beregningsgrunnlag, skal lånet ikke utgjøre mer enn bedriftens anslåtte lønnskostnader for de to første driftsårene.
- I særlig begrunnede tilfeller kan lånebeløpet økes for å dekke bedriftens likviditetsbehov de neste 18 månedene, og bedriften må da utarbeide en plan som tallfester dens likviditetsbehov. Maksimalt lånebeløp er 50 millioner kroner.
- Maksimalt lånebeløp skal beregnes på konsolidert nivå.
- Dersom en bedrift får flere lån fra samme eller flere finansforetak under ordningen, gjelder begrensningen nevnt over for summen av lånene.

LÅNETYPER

Med lån menes kredittavtale etter finansavtaleloven.

Lån i form av nedbetalingslån og kassakreditt kan kvalifisere for garanti under ordningen

Nedbetalingslån under ordningen kan gis med avdragsfrihet i opptil 12 måneder

Formålet med lån under ordningen kan bare være dekning av driftsutgifter eller finansiering av investeringer. Driftsutgifter kan omfatte alle løpende utgifter, herunder utgifter til betjening av eksisterende gjeld. Dersom formålet med lånet er finansiering av investeringer, skal finansforetaket innhente og vurdere informasjon fra lånesøker som dokumenterer at investeringene er nødvendige for å sikre videre drift i lånets løpetid

BETINGELSER

- Lånet må så langt som mulig ha samme betingelser som et tilsvarende lån til en tilsvarende låntaker ville hatt i en normal markedssituasjon.

LØPETID

- ≤ 3 år
- Første ledd bokstav d er ikke til hinder for at lån gis med kortere løpetid og forlenges innenfor rammen av 3 år

SIKKERHET

Lånet kan være sikret eller usikret.

Garanterte lån bør i utgangspunktet være sikret i henhold til finansforetakets ordinære kredittpraksis.

Lån som etter finansforetakets normale kredittpraksis gis usikret, bør kunne gis usikret under ordningen.

FORHOLD TIL EKSISTERENDE GJELD

- Finansforetaket skal sikre at lån under ordningen ikke benyttes til førtidig innfrielse eller nedregulering av eksisterende gjeld til finansforetaket. Lån under ordningen skal heller ikke på annen måte føre til at finansforetakets eksisterende kredittrisiko overføres til staten.
- Finansforetaket skal innhente erklæring fra låntaker om at lån under ordningen ikke skal benyttes til førtidig innfrielse eller nedregulering av eksisterende gjeld til andre finansforetak.
- Dersom en låntaker anmoder et finansforetak om førtidig innfrielse eller nedregulering av eksisterende gjeld, skal dette finansforetaket innhente erklæring fra låntakeren om at innfrielsen eller nedreguleringen ikke skal finansieres ved nytt låneopptak fra andre finansforetak under denne ordningen

OVERFØRING AV ØKONOMISK FORDEL AV GARANTIEN TIL LÅNTAGER

Finansforetaket skal i rapporteringen etter § 7 dokumentere at den økonomiske fordel av garantien i størst mulig grad er overført til låntaker i form av redusert lånerente og eventuelt også i form av redusert garantivederlag, økt låneramme eller lignende.

VEDERLAG FOR GARANTIEN - LÅNGIVER

Finansforetaket skal på vegne av staten kreve en årlig garantiprovisjon fra låntaker. Finansforetaket skal betale garantiprovisjonen videre til staten så snart lånet er utbetalt, og deretter årlig for lån som har lengre løpetid enn 1 år

For lån ≤ 1 – 0,25 % av delen av lånebeløpet garantert under ordningen.

For lån $\Rightarrow 1$ – 0,5 % av delen av lånebeløpet garantert under ordningen.

For lån med løpetid inntil 1 år med opsjon for forlengelse inntil 3 år – 0,5 % av delen av lånebeløpet garantert under ordningen

VEDERLAG FOR GARANTIEN

- FINANSFORETAKET

Finansforetaket skal betale en årlig garantiavgift for hvert lån under ordningen

Garantiavgiften skal utgjøre 0,1 prosent av den delen av lånebeløpet som er garantert under ordningen

Ved differanse mellom verdien av garantien for finansforetaket og låntaker beregnet etter prinsippene forskriften § 14 skal garantiavgiften for finansforetaket, økes med et beløp tilsvarende to ganger differansen.

UTBETALING AV GARANTI

- Garantibeløp utbetales etter søknad fra finansforetaket med dokumentasjon på at lånet anses misligholdt etter CRR/CRD IV-forskriften.
- Innebærer at finansforetaket må anse det som usannsynlig at låntaker kan innfri forpliktelsene og/eller låntaker har oversittet en vesentlig betalingsforpliktelse med mer enn 90 dager.
- Finansforetaket skal i søknaden dokumentere at vilkårene for garantien er oppfylt og at låntaker har misligholdt låneavtalen.

INNDRIVELSE AV LÅN

Staten og finansforetaket tar tap under garantien på like vilkår.

Finansforetaket skal inndrive lånet inntil alle sikkerheter er realisert, herunder kausjoner og tredjemannspantsettelse, og det er konstatert et eventuelt endelig tap. Alle innbetalinger eller oppgjør fra sikkerheter, etter fradrag av finansforetakets eksterne inndrivelseskostnader, skal fordeles forholdsmessig mellom finansforetaket og staten.

Statens andel skal godskrives med ordinære renter fra det tidspunkt midlene har vært tilgjengelig for finansforetaket.

Finansforetaket skal følge sine ordinære inndrivelsesrutiner overfor låntaker, pantsettere og kausjonister også etter at garantibeløpet er utbetalt. Finansforetaket skal anmelde statens regresskrav i låntakers eventuelle konkursbo. Kravene fra finansforetaket og staten har lik prioritet i konkurs.

ADMINISTRASJON AV LÅNET

- Forskriften har nærmere bestemmelser om administrasjon, rapportering, oppfølging og utbetaling av lånet

PER MORTEN CHRISTIANSEN
PARTNER, ADVOKAT

E: p.christiansen@selmer.no
+47 454 00 382

CHRISTOPHER A. JENSEN
PARTNER, ADVOKAT

E: c.jensen@selmer.no
+47 900 95 398

NILS BUGGE
PARTNER, ADVOKAT

E: n.bugge@selmer.no
+47 909 52 468

TOR HERDLEVÆR
PARTNER, ADVOKAT

E: @selmer.no
+47 917 02 187

KJERSTI LØWEHR
FAST ADVOKAT

E: k.lowehr@selmer.no
+47 928 56 761

ADVOKATFIRMAET SELMER AS

Tjuvholmen Allé 1
0112 Oslo

T: +47 23 11 65 00
E: selmer@selmer.no
www.selmer.no

